

Revista ECONOMICA

Supliment ● nr. 16 ● 21 aprilie 1978

INTREPRINDEREA „ARMĂTURA“ CLUJ-NAPOCA
Str. Gării nr. 19 Telefon 30085 - Telex 031.273

EXECUTĂ

*pe bază de comandă fermă, cu livrare
eșalonată în trimestrele II-IV 1978:*

- *Robineți cu ventil pentru apă*
- *Sifoane din fontă pentru instalații*
- *Robineți cu cep pentru gaze naturale*
- *Robineți pentru abur*
- *Robineți cu sertar pană*
- *Robineți și racorduri pentru radiatoare*
- *Robineți cu cep, de golire*
- *Aspersoare și piese de schimb pentru irigații în agricultură*
- *Robineți și fittinguri pentru industria auto și mașini-unelte*
- *Turnări din fontă cenușie și maleabilă*

A apărut!

Răspunderea

în

comerțul

internațional

Din cuprins:

- **Conceptul de răspundere în comerțul internațional**
- **Răspunderea civilă delictuală**
- **Răspunderea civilă contractuală**
- **Răspunderea furnizorilor de mărfuri pentru export**
- **Arbitrajul internațional**
- **Acțiunile în dezdăunare**
- **Prescripția în comerțul internațional - exonerarea de răspundere**
- **Riscul în comerțul internațional**

1

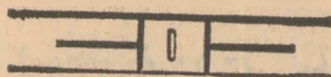
**COMBINATUL DE INGRĂȘAMINTE
CHIMICE TIRGU MUREȘ**
Str. Gh. Doja, nr. 300
Telefon 37362

2

**INTREPRINDEREA JUDEȚEANĂ DE PRESTĂRI
SERVICII ȘI PRODUCȚIE INDUSTRIALĂ**
— IALOMIȚA —

METALE

PRODUSE DIN METAL

- Teuri negre 2" buc. 20
- Olandeze negre 1 1/4" buc. 20
- Reducții negre 1"—3/4 buc. 20
- Șurub STAS 6220 6×12 mm buc. 1000
- Idem 16×120 mm buc. 500
- Idem 16×140 mm buc. 100
- Idem 18×120 mm buc. 300
- Idem 22×130 mm buc. 300
- Idem 27×100 mm buc. 100
- Șurub lemn 5×30 mm buc. 2000
- Idem 5×50 mm buc. 1000
- Oțel rotund OL 42 1N Ø 45 mm kg. 188
- Oțel inoxidabil W—4841 Ø 12 mm kg. 100
- Idem W—4404 Ø 30 kg. 880
- Idem W—4571 Ø 35 mm kg. 110
- Idem 12H 18 N Ø 40 mm kg. 1738
- Idem W—4577 Ø 50 mm kg. 200
- Idem AKVS Ø 70 mm kg. 1000
- Idem AKVS Ø 80 mm kg. 1376
- Oțel aliat 40 C 10 Ø 40 mm kg. 750
- Idem W—7258 Ø 30 mm kg. 160
- Idem 30 MOCA Ø 90 kg. 460
- Tablă neagră OL 42—1K 6 mm kg. 857

- Tablă inoxidabilă W—4821 1 mm kg. 87
- Idem W—6903 55 mm kg. 458
- Idem W—4828 70 mm kg. 2272
- Țeavă cond. ST 4 Ø 273×9 mm ml. 21,5
- Idem OLT 35 Ø 299×19 mm ml. 16,4
- Chei fixe simple negre 75 mm buc. 50
- Idem 80 mm buc. 55
- Idem 90 mm buc. 34
- Chei fixe duble 55×60 mm buc. 86
- Șurubelnițe cruce 320 mm buc. 80
- Idem 250 mm buc. 44
- Idem 200 mm buc. 50
- Idem 160 mm buc. 63
- Lopeți forjate buc. 450

**CONSTRUCȚII — INSTALAȚII
ELECTRICE**

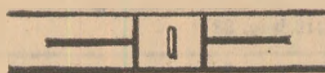
- Corp fluorescent 1×40 W buc. 80
- Cablu CYABY 3×6 m 333
- Idem CHPBI 3×25 m. 100
- Idem CHPBI 3×35—6 KW m 200
- Idem CHPBI 3×70 m. 112
- CHPBI 3×95 m. 185
- Idem CHPBI 3×120 m. 170
- Idem NKBA 3×150 m. 100

- Idem NKBA 3×240 m. 217
- Idem ACHPBI 3×50 m. 160
- Idem ACHPBI 3×95 m. 363
- Idem ACHPBI 3×120—6 KV m. 10
- Idem ACYYBI 4×35 m. 100
- Idem CSYABY 24×1,5 m. 1080
- Idem CSYABY 24×2,5 m. 450
- Idem CTVCHP 200×2×0,4 m. 177
- Becuri E 14 60 V 5—10 W buc. 1000
- Idem B 22 220 V 15 W buc. 190
- Idem E 14 24 V 15 W buc. 500
- Dulii startere buc. 390
- Patroane mignon 2 A buc. 600
- Idem 4 A buc. 1400
- Idem 6 A buc. 1100
- Idem 16 A buc. 500
- Patron NPR 125 A buc. 150
- Idem 160 A buc. 200
- Idem 250 A buc. 220
- Idem 300 A buc. 70
- Idem 500 A buc. 150
- Perii colectoare RUS 25×32×40 buc. 200
- Idem grafit 10×20×35 buc. 85
- Idem 16×40×50 buc. 37
- Idem grafit 18×20×35 buc. 30
- Idem grafit 20×20×35 buc. 111
- Idem E3—20×40×40 buc. 381
- Idem B 5 12,5×24×35 buc. 23
- Idem GR 31 — 20×25×40 buc. 50
- Idem GR 40 16×20×45 buc. 65
- Idem GR 3 — 16×25×53 buc. 135

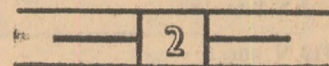
- Racord pt. țeavă cupru din Al. 6×1 buc. 246
- Izolatori 40005 buc. 67
- idem 45026 buc. 24
- idem 45152 buc. 100
- idem 45310 m. 193
- idem SC 10 KV—40018 m. 11
- idem TC10 KV—30024 m. 6
- idem BIUP 10 KV—40113 m. 22
- idem SB1—10KV—40145 m. 23
- idem TIE—1KV—1/200 A m. 12
- IBS—1KV—40100 m 40
- idem FIC—1KV—2000A m. 3
- TIE—1KV—1/630 A m. 4
- idem TE—6KV—6/630 A m. 12
- idem TIC—1KV—630 A m. 8
- idem TIE—1KV—1000 A m. 18
- idem TB—6 KV—3020 m. 20
- idem SB—6 KV—40009 m. 30
- idem FE—6 KV—30064 m. 13
- idem reostat m. 7
- Mica — bandă neagră pe hirtie kg. 1
- idem 0,13×20 kg. 12
- Micafoliu ml. 0,10 kg. 43
- idem sul 0,15 kg. 31
- Tub straticol 18×30 kg. 7
- Comutator C—40—0202001 buc. 32
- idem C—40—0120001 buc. 120
- idem C—63—012001 buc. 35
- Releu RT—4—160 V/a buc. 28
- idem RI—5—24 V cc 71575 buc. 25
- idem RSE—0,025 A—RS 72250 B buc. 54
- Inel colector motor 1000 R/m—11 Kw buc. 11
- Releu RTPA—5—220 V 1,3" 71806 buc. 6
- idem RTPA—5—220 V 3,5" 71806 buc. 8

- idem RTPA—5—24 V 20" 71806 buc. 3
- idem RT—4—48 V 71902/a buc. 19
- idem RC—2—20 A buc. 34
- idem RC—2—100A buc. 7
- idem RT—3—200 V buc. 12
- idem RT—3—400 V buc. 13
- idem RI—3—44—24 Vcc 70659 buc. 39
- idem RI—8—24 Vcc buc. 120
- idem RI—5—48V cc 4 CNI buc. 15
- idem RI—7—220 V cc 43 buc. 15
- idem cu lampă monobloc 380 Vcc buc. 2

TEXTILE — PIELE — CAUCIUC

- Ață cusut 1 000 M buc. 1 800
- Curele trapezoidale 1250×25×17 mm buc. 22
- idem 2500×13×8 mm buc. 16
- idem 2500×22×14 mm buc. 19
- idem 2500×25×16 mm buc. 16
- idem 3550×13×8 mm buc. 69
- idem 3750×32×20 mm buc. 63
- idem 4000×17×11 mm buc. 50
- idem 45000×17×11 mm buc. 150
- idem 4500×22×14 mm buc. 54
- idem 6700×38×25 mm buc. 129
- idem 8000×38×25 mm buc. 18
- Caschete doc (pază) buc. 5
- Față mască cagulă buc. 500
- Mănuși doc imblănite per. 316
- idem termoizolante per. 145
- Ochelari chimist buc. 489
- Palmare pinză cauciucată per. 82
- Semicuții clor buc. 500

- Port săpun buc. 2
- Robinet cu cep 1 1/4" buc. 20
- Vană V2A Dn 150 mm buc. 10
- Ventil STAS 1519 Dn 200 mm buc. 4
- Ventil IP 80/100 mm buc. 5
- Robinet cu ventil cu flânși Pn 100 Dn 85 mm buc. 20
- Robinet cu sertar pană flexibil cu flânși Pn 160 Dn 50 mm buc. 13
- Idem Pn 160 Dn 100 buc. 9
- idem Pn 160 Dn 150 buc. 8
- idem Pn 160 Dn 200 mm buc. 7
- Amidon cartofi kg. 70
- Clorură de calciu calcinată kg. 4000
- Clorură de var kg. 1500
- Miniu de plumb praf kg. 1000
- Email nitro galben kg. 500
- Pastă silicon buc. 387
- Oxid verde de perete kg. 295
- Ultramarin imitație kg. 19,50
- Sacoșe cu franjuri buc. 19
- Fișuri damă buc. 38
- Fișuri bărbați buc. 17
- Rochii fete buc. 7
- Rochii tergal damă buc. 18
- idem buc. 31
- idem buc. 44
- Geantă piele sintetică buc. 1
- Rezemătoare mașină buc. 1
- Jachetă cu pantaloni buc. 13
- Canadiană bărbați buc. 2
- Rochițe copii buc. 14
- Sacoșe franjuri buc. 70
- Idem buc. 44
- Genți buc. 35
- Rochii fete buc. 2

**PIESE DE SCHIMB
RULMENȚI**

RULMENȚI SERIA :

- 6008 buc. 23
- 6009 buc. 10
- 6040 buc. 12
- 6205 buc. 200
- 6206 buc. 348
- 6230 buc. 4
- 6315 buc. 41
- 6403 buc. 8
- 6406 buc. 160
- 6415 buc. 8
- 6418 buc. 11
- 6205 N buc. 6
- 6309 N buc. 12
- 6412 N buc. 1
- N 211 buc. 8
- N 213 buc. 20
- N 240 buc. 1
- N 407 buc. 1
- N 2306 buc. 1
- NU 209 buc. 6
- NU 213 buc. 12
- NU 226 NA buc. 16
- NU 305 NA buc. 19
- NU 317 buc. 42
- NU 2306 NA buc. 10
- NU 2313 buc. 21
- NU 2315 buc. 10
- NU 1015 buc. 34
- 32226 buc. 6
- 32322 buc. 6
- NNK 3020 buc. 7

- NN 3024 buc. 6
- NN 3034 buc. 1
- 6304 Z buc. 500
- 6313 Z buc. 5
- 6014 ZZ buc. 8
- 6020 ZZ buc. 6
- 6304 ZZ buc. 200
- 6206 ZZ buc. 100
- 22813 KHB buc. 4
- 21311 buc. 15
- 22210 buc. 2
- 22219 buc. 8
- 22308 buc. 100
- 22310 buc. 65
- 22338 buc. 9
- 23048 buc. 4
- 7206 buc. 10
- 7212 buc. 33
- 7214 buc. 7
- 7510 buc. 1
- 3203 buc. 34
- 3213 buc. 25
- 3216 buc. 2
- 3218 buc. 5
- 3304 buc. 10
- 2317 buc. 3
- 210 Q buc. 9
- 211 Q buc. 6
- 216 Q buc. 14
- 316 Q buc. 3
- 30322 buc. 16
- 32304 buc. 15
- 32012 buc. 2
- 51103 buc. 165
- 51124 buc. 5
- 51128 buc. 6
- 51203 buc. 33
- 51203 buc. 17

- 51160 buc. 2
- 51213 buc. 9
- 51214 buc. 19
- 51215 buc. 12
- 51232 buc. 16
- 51224 buc. 3
- 51244 buc. 2
- 51309 buc. 2
- 51310 buc. 2
- 52204 buc. 4
- 52209 buc. 4
- 52315 buc. 2
- 100 NAK buc. 1
- 64805 buc. 3
- 67510 buc. 5
- 72213 buc. 6
- 807813 buc. 40
- 1205 buc. 30
- 1210 buc. 4
- 1222 buc. 3
- 1308 buc. 12
- 1309 buc. 19
- 1320 buc. 30
- 2217 buc. 12
- 2316 buc. 2
- 2317 buc. 3
- 1210 K buc. 44
- 1211 K buc. 36
- 1212 K buc. 1
- 1220 K buc. 8
- 1307 K buc. 14
- 2216 K buc. 45
- 22226 K buc. 1
- 16022 buc. 2
- 23026 K buc. 10
- 23134 K buc. 4
- 23222 K buc. 2
- H 312 buc. 4

CONTRACT ECONOMIC

PRECIZĂRI PRIVIND SANCTIUNEA DEPĂȘIRII CONSUMULUI DE ENERGIE ELECTRICĂ

Potrivit Listei prețurilor de producție și livrare pentru energie electrică, în vigoare de la 1 ianuarie 1977, „în cazul depășirii cantității de energie electrică repartizată și contractată, trimestrial se va aplica o penalizare de 200% calculată asupra prețului, la cantitățile consumate suplimentar, trimestrial astfel:

— la consumatorii cu prețuri de tip birou majorarea se va aplica la prețurile pentru energie;

— la consumatorii cu prețuri de tip monom, cu excepția cantităților livrate populației pentru iluminat și utilizări casnice, majorarea se va aplica la întreaga valoare facturată, rezultată din aplicarea prețului de tip monom.

Se exceptează de la aplicarea majorărilor depășirile de putere mai mici de 20 kw.

Din practica aplicării acestor dispoziții legale au rezultat unele aspecte particulare asupra cărora mai mulți cititori ne-au solicitat lămuririle suplimentare care urmează.

Energia electrică fiind supusă planificării prin repartii, rezultă că unitățile socialiste sînt îndreptățite și obligate, în același timp, să stabilească raporturile contractuale cu stricta respectare a prevederilor din repartii.

Concordanța dintre cuprinsul contractelor de furnizare a energiei electrice și repartițiile emise trebuie realizată atît în faza încheierii contractelor, cît și în perioada executării lor. În consecință, părțile nu pot conveni asupra contractării unor cantități de energie electrică mai mari sau mai mici decît cele repartizate. De asemenea, modificarea repartițiilor în perioada de executare a contractelor, determină modificarea corespunzătoare a acestora din urmă.

Este relativ frecventă tendința unităților beneficiare de a solicita, pe

calea obiecțiilor precontractuale, majorarea cantităților de energie electrică prevăzute în proiectele de contract întocmite de către unitățile furnizoare în concordanță cu prevederile repartiției.

Parcurgînd calea obișnuită a rezolvării neînțelegerilor precontractuale, asemenea obiecțiuni sînt admise numai în măsura în care se obține majorarea cantităților de energie electrică repartizate.

Omisinea întreprinderii furnizoare de a proceda la concilierea unor asemenea obiecțiuni, ca și omisiunea de a sesiza organele competente, potrivit art. 10 din Legea nr. 71/1969, să rezolve neînțelegerea precontractuală nu este de natură să ducă la concluzia perfectării contractului în sensul obiecțiunilor unității beneficiare și nici la concluzia neperfectării contractului.

Într-adevăr, repartitia rămînd nemodificată, din comportamentul părților, mai precis din omisiunile unității furnizoare nu se poate trage concluzia perfectării contractului în sensul majorării obiectului acestuia la o cantitate de energie electrică superioară celei prevăzute în repartitie. Față de caracterul determinant al sarcinii de plan, comportamentul părților nu poate avea drept consecință perfectarea contractului într-un mod neconcordanț cu prevederile repartiției. Deci, în acest caz contractul se consideră încheiat la nivelul cantității de energie electrică prevăzută în repartitie.

De asemenea, nu se poate susține că, urmare omisiunilor unității furnizoare, contractul a rămas neperfectat. Clauza în divergență — cantitatea de energie electrică care formează obiectul contractului — fiind determinată prin repartitie, potrivit practicii arbitrale constante, contractul se consideră perfectat la nivelul cantității prevăzute în repartitie. A admite punctul de vedere contrar, ar însemna să se nesocotească rolul determinant al sarcinii de plan și să se permită unităților beneficiare să consume energia electrică cu încălcarea prevederilor repartiției, fără suportarea sancțiunilor legale.

În cazul reducerii repartițiilor de energie electrică în cursul executării contractului s-a pus o problemă similară pentru situația în care actul adițional emis de unitatea furnizoare pentru adaptarea corespunzătoare a contractului este semnat cu obiecțiuni prin care unitatea beneficiară, în pofida reducerii repartiției, solicită menținerea obiectului contractului la nivelul cantității inițiale. S-a susținut că omisiunea unității furnizoare de a încerca concilierea acestor obiecțiuni prin remiterea lor spre soluționare organelor competente ar avea drept consecință admiterea obiecțiunilor.

După părerea noastră, nici acest punct de vedere nu ar putea fi admis. Corelația corespunzătoare între sarcina de plan și contract trebuie să existe nu numai în momentul încheierii acestuia din urmă, dar și pe parcursul executării lui. Nu este posibil ca modificarea sarcinii de plan să nu fie urmată de modificarea corespunzătoare a contractului.

Întrucît repartițiile conțin eșalonări trimestriale și se emit pe puncte de consum, considerăm că, de regulă, modificarea contractului — ca urmare a modificării repartiției prin diminuarea cantității de energie electrică — se produce de drept.

O altă problemă în legătură cu care s-au solicitat lămuriri este aceea a depășirilor de consum datorate realizării unei producții suplimentare, peste planul aprobat inițial.

Realizarea de produse peste plan este permisă, potrivit art. 4 alin. 4 din Legea nr. 71/1969, în măsura în care producția suplimentară are asigurată desfacerea prin contracte sau prin rețeaua proprie. Îndeplinirea acestei condiții nu înseamnă, implicit, că unitatea respectivă are dreptul să consume energia electrică necesară realizării producției peste plan. Un asemenea consum este permis numai dacă se obține majorarea corespunzătoare a repartiției de energie electrică din partea organelor competente. Contrar, se datorează penalitățile aferente depășirii consumului.

I. ICZKOVITS

COMERT EXTERIOR

PRECIZĂRI REFERITOARE LA NOTIFICAREA DE ARBITRAJ

Prevederile Regulamentului UNCITRAL cuprind o serie de indicații referitoare atât la modul în care trebuie completate unele dintre mențiunile notificării de arbitraj, cât și la destinatarul acestui document.

Astfel propunerile de arbitri, înscrise în contextul notificării, urmează, potrivit art. 8 § 2, să specifice numele și adresele lor, precum și cetățenia pe care o au. Aceasta prezintă interes de câte ori Regulamentul UNCITRAL recomandă ca arbitrul să aibă o altă naționalitate decât părțile litigante. În fine, se cere să fie precizate titlurile fiecărui arbitru, cu alte cuvinte studiile de specialitate, activitatea profesională pe care o desfășoară, eventuala calitate de membru al unui centru permanent de arbitraj etc.

Indicațiile arătate au de obiect nu numai notificarea de arbitraj, ci orice „candidatură a uneia sau mai multor persoane”, care ar fi propuse „să fie numite în calitate de arbitru”, cum prevede art. 8 § 2.

Propunerea unui arbitru unic sau desemnarea nominală de către reclamant, în cuprinsul notificării de arbitraj, a persoanei pe care — în ipoteza unei instanțe colegiale — o alege ca arbitru propriu lasă însă nereșolvată problema pasivității sau recalcitranței celeilalte părți. Dacă aceasta neglijează sau refuză să colaboreze la constituirea valabilă a instanței arbitrale, s-ar ajunge la impas. Pentru a preîntâmpina o asemenea eventualitate, Regulamentul UNCITRAL consideră oportun, așa cum rezultă din art. 6 § 1 lit. b, ca notificarea de arbitraj să cuprindă pe lângă indicațiile referitoare la arbitru unic sau la arbitrul reclamantului, propuneri în vederea desemnării

unei autorități de nominare (*appointing authority*), dacă — bineînțeles — ea nu a și fost individualizată prin compromis sau clauza compromisorie.

Spre a facilita desfășurarea ulterioară a litigiului, notificarea de arbitraj poate să includă și declarația reclamantului prin care își alege domiciliul procesual la un avocat din țara unde va avea loc arbitrajul. Este de asemenea posibil ca reclamantul să indice în acest document persoanele care urmează să-l reprezinte sau să-l asiste în cursul litigiului, potrivit art. 4 din Regulamentul UNCITRAL.

Notificarea de arbitraj trebuie să fie comunicată în toate cazurile pârții. Ea îl va avertiza că reclamantul inițiază o procedură arbitrală, punându-l în situația de a-și pregăti răspunsul și mijloacele de apărare, precum și de a-și exprima voința cu privire la componența instanței arbitrale.

Dacă se manifestă pasivitate sau opoziție de către partea pârțită în cadrul fazei de desemnare a arbitrilor, notificarea poate fi adresată și autorității de nominare (*appointing authority*), care a fost convenită în prealabil prin compromis, prin clauza compromisorie sau printr-un alt act. Acest organ va suplini voința părții care se abține în mod nejustificat, asigurând astfel constituirea instanței arbitrale fără tergiversări dăunătoare.

În fine, notificarea care include — atunci când reclamantul înțelege să procedeze astfel — și acțiunea arbitrală, va fi comunicată de asemenea arbitrilor chemați să soluționeze diferendul respectiv, după individualizarea acestora.

Potrivit art. 3 § 2 din Regulamentul UNCITRAL, procedura arbitrală este considerată că începe la data când notificarea de arbitraj a fost primită de către pârț. Faptul că acest document a parvenit mai înainte autorității de nominare sau eventual instanței arbitrale nu schimbă momentul inițial al procedurii arbitrale.

Dr. Octavian CĂPĂȚINĂ

RAPORTURI DE MUNCĂ

CARACTERUL OBLIGAȚIEI UNITĂȚII DE REPUNERE ÎN MUNCĂ A PENSIONARILOR PENTRU INVALIDITATE DEVENIȚI CAPABILI DE MUNCĂ

Potrivit art. 133, alin. 2 (partea finală) din Codul muncii, „unitățile s-au obligat să repună în muncă deținutul anterior sau într-o muncă corespunzătoare pregătirii lor, pe care au întrerupt activitatea ca urmare a pensionării pentru invaliditate și au devenit capabili de muncă”.

În legătură cu interpretarea și aplicarea prevederilor legale de mai sus, în literatura de specialitate și în practică s-au pronunțat soluții diferite.

Într-un caz, organul de jurisdicție obligă unitatea la reîncadrarea persoanei pensionate pentru invaliditate și redevenită capabilă de muncă, motivând că dispozițiile art. 133, alin. 2 din Codul muncii sînt obligatorii pentru unitate și ca atare nu au un caracter „general și relativ” (dec. civ. nr. 1121/1974 a Trib. jud. Bihor, cu notă critică la I. Condor, în „RRD” 1975, nr. 9, p. 57). Sîntem de părere se arată în nota respectivă, că obligația din art. 133, alin. 2 (partea finală) din Codul muncii are un caracter general, reprezentînd în realitate o obligație de mijloace privind sprijinirea fostului pensionar de invaliditate, devenit capabil de muncă, de a fi repus într-o muncă corespunzătoare pregătirii sale.

Într-un alt caz, unitatea a reîncadrat persoana devenită aptă de muncă în postul deținut anterior pensionării, contractul de muncă încheiat pe durată determinată pentru postul respectiv, încetînd, în baza art. 129 din Codul muncii, pe data reîncadrării fostului pensionar.

Instanța de judecată, în speța de mai sus, a pronunțat o soluție potrivit căreia într-o asemenea situație, unitatea nu poate încheia un contract pe durată determinată ci numai pe durată nedeterminată, soluție ce a făcut obiectul unei controverse (dec. civ. nr. 502/1975 a Trib. jud. Gorj, cu

notă critică de C. Uscăţescu și notă aprobativă de S. Duicu, în „RRD”, 1976, nr. 3 p. 39).

1. În opinia noastră, prevederile legale la care ne referim nu pot conduce, în litera și spiritul legii, decît la o singură interpretare și soluție: **obligația unității este o obligație de rezultat.**

— Textul de lege se referă la **înteruperea** activității ca urmare a pensionării pentru invaliditate și nu la încetarea activității. Termenul utilizat are o anumită semnificație și anume că pensionarea pentru invaliditate nu este definitivă sau că în unele cazuri pensionarea are un caracter temporar. Într-adevăr, pensionarii încadrați în gradul I, II, sau III de invaliditate sînt supuși revizuirii medicale la intervale de 6—12 luni cu excepția celor care prezintă invalidități ireversibile și celor care au împlinit vârsta de pensionare (art. 31, alin. 1 și 4 din Legea nr. 3/1977).

Textul de lege mai sus citat instituie o prezumție în sensul că înăuntrul termenelor stabilite pentru revizuire medicală, sănătatea celui pensionat s-a îmbunătățit astfel că este apt de muncă, sau dimpotrivă invaliditatea se menține ori a devenit ireversibilă și în raport de o situație sau alta, să se propună sistarea plății pensiei, menținerea ori pensionarea definitivă.

— Este adevărat că, în considerarea intereselor unității, întreruperea are loc prin desfacerea contractului de muncă a celui pensionat pentru invaliditate de gradul I sau II (art. 130, alin. 1, lit. g din Codul muncii) începînd cu data la care s-a aprobat pensionarea prin decizia comisiei județene de pensii (art. 51 din Legea nr. 3/1977). Dar dacă „inițiativa unității” produce efecte juridice în virtutea legii, pentru motivele de mai sus, atunci dispariția motivelor obligă unitatea, tot în temeiul legii, să-l repună în muncă pe cel în cauză.

— Textul de lege prevede expres **obligația de repunere în munca definitivă anterior sau alta corespunzătoare pregătirii.** Legea este imperativă. Îndeplinirea obligației nu este condiționată de anumite posibilități pe care le-ar avea unitatea în viitor. Nu se precizează în terminis obligația unității de a menține vacant postul ce-

lul pensionat pentru invaliditate dar nici nu este necesară o asemenea dispoziție de îndată ce legea prevede expres obligația de repunere în muncă. De altfel, nici nu se urmărește aici menținerea vacanței postului, unitatea avînd posibilitatea, după cum vom vedea, să facă încadrări în postul respectiv. Trebuie observat că nu este vorba de o **reincadrare** (art. 136 din Codul muncii), ci de repunere în muncă care se poate face și într-o muncă corespunzătoare pregătirii celui în cauză. Adică chiar dacă postul respectiv sau posturile de aceeași natură sînt ocupate, unitatea trebuie să-și îndeplinească obligația legală de repunere în muncă, sigur, făcînd dacă este cazul și aplicarea prevederilor din alin. 1 al aceluiași articol. Numai în acest sens înțelegem să facem o legătură între **obligația unității** prevăzută în art. 133, alin. 1 și aceea din alin. 2, deoarece (cele două „obligații”) avînd cauze diferite și efectele sînt diferite.

Orice altă interpretare ar lipsi de conținut sensul profund umanist al prevederilor art. 133, alin. 2 din Codul muncii care, analizate cu cele din art. 130, alin. 1 lit. g, din Codul muncii, reprezintă un model de armonizare a intereselor obștești și personale, principiu consecvent promovat în societatea noastră socialistă.

2. Confruntată cu o asemenea situație, conducerea unității trebuie să procedeze diligent și să țină seama de mai multe împrejurări, printre care: motivul pensionării, respectiv gravitatea acestui motiv și posibilitățile de revenire la lucru, numărul posturilor „de aceeași natură” existente în unitate, acoperirea corespunzătoare a nevoilor reale ale unității. De la caz la caz unitatea va hotărî dacă, pentru postul respectiv, încheie contract pe durată determinată sau nedeterminată, ambele soluții fiind legale, sub condiția îndeplinirii obligației de repunere în muncă a pensionarului de invaliditate, redevenit capabil de muncă.

Astfel dacă în unitate nu există decît un singur post corespunzător și unitatea cunoaște că după un interval de 6 luni sau un an persoana va reveni la muncă, nimic nu se opune ca unitatea să încheie un contract de muncă pe durată determinată după cum, dacă unitatea are siguranță că

la revenirea celui pensionat, va putea asigura repunerea sa în muncă, poate încheia un contract de muncă pe durată nedeterminată.

Făcînd o enumerare exemplificativă, art. 70 alin. 2, din Codul muncii nu poate fi invocat ca un impediment legal pentru încheierea contractului pe durată determinată. Rațional, textul nici nu ar putea cuprinde toate situațiile circumscrise de expresia „și a altor activități cu caracter temporar” în care includem, în raport cu dispozițiile imperative ale art. 31 din Legea nr. 3/1977 și pensionarea pentru invaliditate de gradul I și II cu excepția invalidităților ireversibile.

Dr. Iosif R. URS

CHARACTERIZAREA CONTRACTELOR DE CONSTITUIRE A GARANȚILOR GESTIONARE

În scopul apărării eficiente a avutului obștesc, prin art. 10—22 din Legea nr. 22/1969, se reglementează un sistem de garanții privind persoanele care îndeplinesc funcții de gestiune. Constituirea tuturor formelor de garanție se face prin act scris.

În cele ce urmează nu ne propunem de a dezbate și analiza natura juridică a contractelor de constituire a garanțiilor gestionare, ci numai de a preciza caracterul acestora. Sînt ele contracte civile sau aparțin dreptului muncii? În raport de răspunsul dat la această întrebare litigiile născute în legătură cu încheierea, executarea și denunțarea contractelor respective vor fi civile sau litigii de muncă și pe cale de consecință normele procedurale aplicabile vor fi deosebite.

● Garanția în numerar constituită de gestionar în mod obligatoriu precum și de alte categorii de persoane cu titlu de excepție, se face prin contract scris. Natura sa juridică fiind similară cu cea a contractelor de amanet reglementat de art. 1685 și urm. din Codul civil, s-a considerat că acest contract reprezintă un gaj special legal (Constantin Opreșan, Apărarea proprietății socialiste prin mijloace de drept civil, Editura științifică, București 1965 pag. 263).

Din punct de vedere al caracterizării care ne preocupă, contractele de constituire a garanțiilor în numerar au un caracter sui-generis, situîndu-se la

limita dintre dreptul muncii și dreptul civil. Fiind grafate pe contractul de muncă, prin identitate de rațiune cu cele stabilite de Plenul Tribunalului Suprem prin decizia de îndrumare nr. 9/1965, le vom considera ca accesorii ale contractului de muncă și prin consecință litigiile generate sînt litigi de muncă de competența organelor de jurisdicție a muncii.

● Contractul de constituire a garanției suplimentare prin afectarea unor bunuri imobile prezintă toate caracterile unui contract de ipotecă convențională reglementat de art. 1769 și urm. din Codul civil. Dacă s-a încheiat de o terță persoană, în folosul gestionarului, este incontestabil că respectivul contract nu reprezintă un accesoriu al contractului de muncă, fiind un contract eminent civil deoarece între unitate și cel ce aduce garanție imobilul nu există un contract de muncă. Litigiile dintre unitate și cel în cauză în legătură cu acest contract au caracter civil, fiind de competența instanțelor comune.

Dimpotrivă, în situația în care bunul imobil este constituit ca garanție suplimentară de însuși gestionarul în cauză, contractul se consideră ca accesoriu al celui de muncă, litigiul respectiv fiind de competența organelor de jurisdicție a muncii.

● Contractul de constituire a garanției suplimentare prin afectarea unor bunuri mobile de folosință îndelungată reprezintă un contract de amanet (gaj special legal fără depozitare). Dacă se încheie de terțe în folosul gestionarului, contractul are caracter civil, litigiul prezentînd aceleași trăsături — civil, fiind de competența instanțelor judecătorești. Dacă bunurile de folosință îndelungată sînt constituite garanție suplimentară de gestionar, contractul de amanet respectiv fiind un accesoriu al contractului de muncă, litigiul generat va fi de competența organelor de jurisdicție a muncii.

● Contractul de asumare a obligațiilor pentru garantarea unității socialiste în vederea acoperirii eventualelor pagube ce s-ar cauza de gestionari este un contract de fidejusiune (art. 1652 și urm. din Codul civil). Aceste contracte nu pot fi încheiate de gestionari ori de minuitori de bunuri, ci numai de către alte persoane

care obțin calitatea de terți garanți. Între cei în cauză și unitate nu există un raport de muncă și deci contractul în cauză este civil, litigiile pe care eventual le-ar genera fiind de natură civilă, de competența instanțelor judecătorești. Între fidejutor și unitate litigiile au caracter civil chiar dacă acesta se află în serviciul aceleiași unități dat fiind că încheierea contractului de asumare a obligației nu se face în virtutea calității sale de persoană încadrată în muncă, ci ca „terț”, raportul său juridic de muncă neavînd nici o legătură cu contractul de garanție.

Dr. C. JORNESCU

ORGANIZARE

DESPRE UNELE COMPETENȚE AL ADUNĂRILOR GENERALE STABILITE PRIN ACTE NORMATIVE SPECIFICE ȘI HOTĂRÎRI DE PARTID

După cum este cunoscut, Legea nr. 11/1971 privind organizarea și funcționarea unităților socialiste de stat, reprezintă sediul materiei, aducînd o reglementare completă și coerentă privind constituirea și funcționarea adunării generale a oamenilor muncii din centrale și întreprinderi.

Pe lângă competența conferită de acest act normativ, o serie de alte legi și hotărîri de partid acordă adunării generale a oamenilor muncii atribuții în cele mai diverse domenii de activitate. În cele ce urmează evidențiem aceste noi atribuții aducînd și unele precizări necesare.

● Potrivit art. 21 din Legea nr. 9/1971, adunarea generală a oamenilor muncii poate alocă din beneficiile rămase la dispoziția unităților economice o sumă destinată dezvoltării cantinei-restaurant, precum și pentru îmbunătățirea mesei servite personalului muncitor. Cuantumul sumei se stabilește de adunarea generală anual, odată cu dezbaterile dării de seamă asupra activității prezentate de comitetul oamenilor muncii.

● În conformitate cu art. 8 alin. final din Statutul aprobat prin De-

cretul Consiliului de Stat nr. 72/197 (B. of. I nr. 20 din 16 martie 1978) adunarea generală a oamenilor muncii din întreprinderea de stat aprobă contractul-cadru de cooperare dintr-întreprinderea în cauză și cooperativ. meșteșugărească parteneră în vederea cooperării în producție. Deși actul normativ citat nu cuprinde nici o prevedere referitoare la competența de a modifica sau de a hotărî încetarea contractului-cadru de cooperare, se subînțelege că nici un alt organ de conducere colectivă din unitate, subordonat adunării generale a oamenilor muncii, nu poate lua asemenea măsuri care rămîn de atributul exclusiv al acesteia, în calitatea sa de for superior de conducere colectivă a unității economice socialiste.

● Potrivit Hotărîrii Comitetului Central al Partidului Comunist Român, adoptată de Plenara din 22—23 martie 1978, cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare (cap. II lit. e) adunarea generală a oamenilor muncii din întreprinderi adoptă proiecte de plan întocmite în conformitate cu directivele și procedura stabilite în citata hotărîre.

Tot în baza acestei hotărîri (cap. III pct. 3 lit. e) fondul de participare la beneficii se repartizează anual în raport de contribuția fiecăruia adusă la dezvoltarea unității și de vechimea în muncă. În măsurile elaborate de C.C. al P.C.R. la aceeași Plenară și supuse dezbaterii publice se prevăd în cap. II pct. 2, criteriile și modul de folosire a fondului de participare la beneficii.

● În conformitate cu Hotărîrea C.C. al P.C.R. cu privire la activitatea de rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii, adoptată de Plenara C.C. al P.C.R. din 22—23 martie 1978 (cap. II pct. 2 lit. b) adunările generale ale oamenilor muncii vor dezbate și analiza modul de soluționare a problemelor sesizate prin scrisori și în audiențe. Prevederea cuprinsă în art. 15 alin. I din Legea cu privire la activitatea de rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii, are un conținut similar.

C. J.